

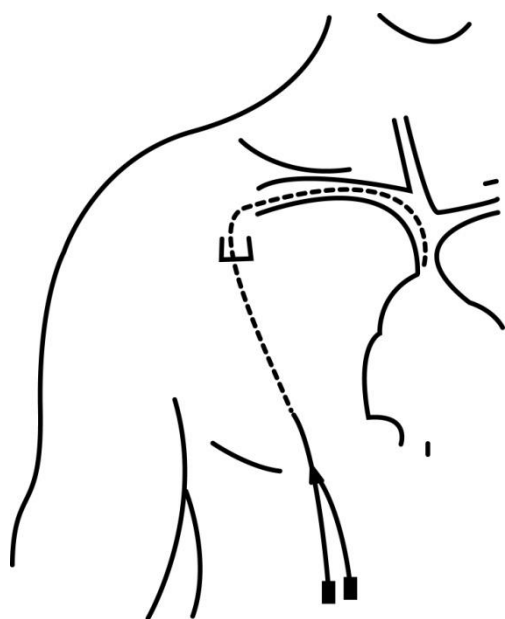
Anlæggelse og brug af Hickmann-kateter

Du skal have anlagt et såkaldt Hickmann-kateter.

Et Hickmann-kateter er en tynd plastikslange lavet af et vævsvenligt materiale, som er holdbart i flere år. Kateteret kan have et eller flere rør, også kaldet løb, som har forskellige farver og diameter. Kateteret er placeret i en af de store vener i brysthulen, og det bliver ført gennem en 'tunnel' under huden til en udmundning øverst på brystkassen.

En lille manchete på kateteret vokser sammen med huden umiddelbart før kateterets udmundning på huden, dels for at holde kateteret på plads og dels for at forhindre bakterier i at trænge ind langs kateteret.

Kateteret anlægges for at undgå irritation af de tynde blodkar på armen fra den medicin eller væske, der skal gives i blodåren. Samtidig giver kateteret dig en større bevægelsesfrihed under behandlingen, fordi medicinen ikke gives i en blodåre i armen.

FORBEREDELSE INDEN INDLÆGGELSE

Du skal have taget blodprøver, inden du får anlagt kateteret. Blodprøverne skal tages samme dag eller dagen før.

Da der kan opstå blødning fra blodkarret i forbindelse med anlæggelsen, undersøger vi dit blods evne til størkne. Hvis du har for få blodplader (trombocytter), vil du få tilført blodplader, inden kateteret lægges.

Hvis du er i behandling med blodfortyndende medicin, skal du holde pause med medicinen i dagene op til anlæggelsen. Det er vigtigt, at du får lagt en plan for, hvordan det skal ske, sammen med lægen.

SÅDAN ANLÆGGES KATETERET

Kateteret anlægges af en anæstesilæge på operationsgangen.

Under anlæggelsen er du lokalbedøvet. Lokalbedøvelse vil sige, at du får lagt bedøvelsen med en indsprøjtning i huden. Dermed er kun anlæggelsesstedet bedøvet, mens du er vågen. Du vil ikke føle smerte, men kan mærke berøring.

Hvis du ønsker det, kan du få beroligende og smertestillende medicin i forbindelse med anlæggelsen. Når kateteret er anlagt, tager vi et røntgenbillede af din brystkasse for at kontrollere, at kateteret sidder rigtigt. Først derefter er kateteret klar til brug.

SÅDAN ANVENDES KATETERET

Skift af forbindelse

Efter anlæggelsen sættes en vandtæt, gennemsigtig, steril forbindelse over kateteret. Forbindingen skiftes hver 2. dag den første uge og herefter hvert 3. døgn, så længe du er indlagt.

Forbindingen skal altid skiftes, hvis den er våd eller har løsnet sig. Når forbindingen skal skiftes, skal området omkring kateteret renses med sterile spritservietter.

Efter 21 dage er forbindingen ikke længere nødvendig, da kateteret er vokset fast, og huden forventes at være hel. Hvis der siver væske fra kateteret, skal du dog fortsat have forbindelse på.

Før brug af kateteret

Før kateteret bruges til at give dig medicin med eller til at tage blodprøver med, tørrer vi det af med store sterile spritservietter. Det gør vi for at forebygge infektion.

Når kateteret er i brug, sikrer sygeplejersken dagligt, at kateteret stadig er placeret korrekt og fungerer, som det skal. Det sker fx ved, at sygeplejersken med en sprøjte sikrer sig, at der kan trækkes blod tilbage og løbe saltvand ind.

Efter brug af kateteret

Hvis der står blod i kateteret, kan det størkne og danne en prop i kateteret. Derfor skylles det grundigt igennem efter brug, så det ikke lukker til. Hvis kateteret bruges flere gange dagligt, skylles kun med saltvand.

Hvis kateteret bruges sjældnere, lukkes det med en såkaldt 'Heparin-prop', som består af 3 ml Heparin, som fylder slangen og forhindrer blodet i at størkne. De forskellige 'løb' skylles og bruges hver for sig.

Forebyggelse af infektion

Bakterier findes overalt - på hænder, i luften og på alt, der ikke er steriliseret. Bakterier er så små, at vi ikke kan se dem, og de viser sig først, når man får de første synlige tegn på betændelse, fx rødme af huden, smerter eller feber.

Det er vigtigt at forebygge infektion, da det ellers kan blive nødvendigt at fjerne kateteret. Infektion forebygges blandt andet ved, at al omgang med kateteret og indstiksstedet foregår efter grundig håndvask og afspritning af hænder.

NÅR DU KOMMER HJEM

Skift af forbindelse

Hvis du bliver udskrevet umiddelbart efter anlæggelsen af dit kateter, vil vi eventuelt kontakte hjemmesygeplejersken, hvor du bor. Det gør vi for at få sygeplejersken til at passe kateteret, blandt andet skifte forbindelse. Du kan også selv lære at skifte forbindingen.

Skylning af kateter

Kateteret skal skylles igennem og hepariniseres mindst 1 gang om ugen. Dette kan gøres af en hjemmesygeplejerske eller i Hæmatologisk Ambulatorium.

Fjernelse af sting

Stingene over kateteret skal fjernes efter 10 dage. Stingene ved selve kateteret skal fjernes efter 21 dage. Du kan enten få stingene fjernet i Hæmatologisk Ambulatorium eller hos din egen læge.

Husk, at kateterets 'klemme' altid skal være lukket

I brysthulen, hvor kateteret munder ind i de store vener, er der undertryk, når du trækker vejret. Det betyder, at der kan trækkes luft ind gennem kateteret, hvis der er åben adgang til kateteret. Der skal derfor altid være en prop på kateteret. Som ekstra sikkerhed sidder der en 'klemme' på kateteret, så man kan åbne og lukke for adgang gennem kateteret, fx i forbindelse med, at der gives forskellig medicin. Når kateteret ikke er i brug, skal 'klemmen' altid være lukket.

MULIGE KOMPLIKATIONER

Der kan opstå flere forskellige komplikationer i forbindelse med et Hickmann-kateter, men de fleste af dem kan forebygges, ved at du observerer og omgås kateteret omhyggeligt.

Sammenklappet lunge

I forbindelse med selve anlæggelsen af kateteret er der en lille risiko for, at der kan gå hul på lungen, så den 'klapper sammen'. Vi undersøger, om det er tilfældet, med det røntgenbillede, du får taget umiddelbart efter, at du har fået anlagt kateteret.

Hvis din lunge viser sig at være klappet sammen, lægger vi et dræn, som får den til at folde sig ud igen.

Blødning

Der kan opstå blødning fra blodkarret i forbindelse med anlæggelsen. Derfor observerer vi dig for blødninger i 1 time efter anlæggelsen.

SÅDAN FJERNES KATETERET

Når kateteret skal fjernes, sker det også i lokalbedøvelse på operationsgangen. Det er nødvendigt, fordi katetret vokser fast i huden efter cirka 3 uger.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Kontakt os ved tegn på infektion

Du skal være opmærksom på infektion. Kontakt os, hvis der opstår tegn på infektion ved kateteret. Det kan være i form af smerter, rødme, hævelse og/eller feber. Du skal også kontakte os, hvis der opstår blødning eller siver sekret ud under forbindingen.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, eller er du i tvivl om noget, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Hæmatologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 38 00

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 8.00 – 15.00

Hæmatologisk Sengeafsnit 7 Vest

Tlf. 97 66 38 01

Resten af døgnet samt weekender og helligdage.

www.aalborguh.rn.dk/hæmatologi